

Bijlage 1 - Programma van Eisen

Europese aanbesteding Opstellen Soortenmanagementplan (SMP) – Gemeente Hulst

TenderNed	Dossier
600026	703708

Door in te schrijven verklaart Inschrijver onvoorwaardelijk akkoord te gaan met de eisen in dit document. Alle genummerde eisen zijn minimeisen. Het niet voldoen aan een eis kan leiden tot uitsluiting of, na gunning, tot het niet accepteren van een product.

Omschrijving van de opdracht

De gemeente Hulst wil voor de komgrenzen (bijlage 10) binnen de gemeente een juridisch houdbaar, vergunningwaardig en praktisch toepasbaar Soortenmanagementplan laten opstellen. Het SMP moet de gemeente in staat stellen een gebiedsgerichte omgevingsvergunning voor flora- en fauna-activiteiten aan te vragen en moet bruikbaar zijn voor natuurvriendelijk isoleren, verduurzaming, onderhoud, renovatie en andere gebouwgebonden activiteiten binnen de reikwijdte van de vergunning.

De opdracht omvat in hoofdzaak:

- een gebiedsdekkende quickscan, uitgebreid veldonderzoek, gegevensinventarisatie en bureauonderzoek;
- een onderbouwde onderzoeksstrategie en soortgericht ecologisch onderzoek;
- het opstellen van een concept en definitief SMP, inclusief effectbepaling en mitigatie- en compensatieplan;
- het opstellen van een implementatieplan, een proces-, administratie- en managementplan en een monitorings- en evaluatieplan;
- het opleveren van overdraagbare GIS-data, kaartlagen, metadata, een datadictionary en bronbestanden;
- projectmanagement, afstemming met Gemeente Hulst en Provincie Zeeland, communicatieondersteuning en kennisoverdracht.

Uitgangspunten van de opdracht

Onderwerp	Uitgangspunt
Onderzoeksgebied	De gepubliceerde kaart "Komgrenzen gemeente Hulst" is de geografische prijsbasis. Bebouwing binnen de komgrenzen behoort tot de vaste scope. Het buitengebied behoort niet tot de primaire scope.
Bijzondere objecten	Kerken, kapellen, monumenten, molens, torens, hoogbouw en gemeentelijk of maatschappelijk vastgoed binnen of direct grenzend aan de komgrenzen worden expliciet beschouwd. Niet ieder object is automatisch volledig onderzoeksplichtig.
Looptijd	De vaste looptijd bedraagt 18 maanden. Eventuele verlening is bespreekbaar met een maximale uitloop van 6 maanden.
Doelsoorten	Minimaal gebouwbewonende vleermuizen, gierzwaluw, huismus en huiszwaluw. Andere soorten worden betrokken wanneer de quickscan of het bevoegd gezag daartoe aanleiding geeft.
Gebruikers	Het SMP wordt ingericht voor particulieren, VvE's, woningcorporaties, gemeentelijk vastgoed, MKB, projectontwikkelaars en isolatiebedrijven, voor zover de vergunning en wetgeving dit toelaten.
Vergunningaanvraag	Gemeente Hulst dient de aanvraag formeel in via het DSO.
Monitoring	Het opstellen en overdraagbaar opleveren van het monitorings- en evaluatieplan behoort tot de vaste scope. De uitvoering van de langjarige monitoring in de gebruiksfase behoort niet tot deze opdracht.
Telemetrie	Telemetrieonderzoek behoort uitsluitend als afzonderlijke optie tot de overeenkomst en wordt alleen na een schriftelijke opdracht uitgevoerd.
Vaste prijs en meerwerk	De vaste prijs omvat alles wat redelijkerwijs nodig is voor de vaste scope. Werkzaamheden buiten de vaste scope worden alleen na een voorafgaande schriftelijke opdracht uitgevoerd.

A. Vereisten Soortenmanagementplan (SMP)

Nr.	Eis
1	Het SMP en de onderliggende producten worden opgesteld conform de op het moment van uitvoering geldende wet- en regelgeving, beleidsregels, kennisdocumenten en onderzoeksprotocollen. Minimaal wordt aangesloten bij: a. de Omgevingswet en de onderliggende regelgeving voor flora- en fauna-activiteiten; b. de Beleidsregels Natuurbescherming Zeeland 2022 en daaropvolgende wijzigingen, waaronder de wijzigingen van 5 december 2023 en 30 september 2025; c. de actuele uitgangspunten van Provincie Zeeland voor SMP's en gebiedsgerichte vergunningverlening; d. de meest recente relevante kennisdocumenten van BIJ12 en landelijke of provinciale

	onderzoeksprotocollen; e. de methodiek Natuurvriendelijk Isoleren en de pre-SMP-systematiek, voor zover van toepassing op Hulst.
2	De werkzaamheden worden uitgevoerd en inhoudelijk beoordeeld door deskundigen met aantoonbare ervaring met de betreffende soorten en met gebiedsgericht ecologisch onderzoek. De projectorganisatie beschikt gedurende de opdracht minimaal over een senior ecologisch projectleider, uitvoerende ecologen en een GIS-specialist. Belangrijke producten worden vóór indiening intern gereviewd.
3	Opdrachtnemer start met een gegevensinventarisatie en beoordeelt de bruikbaarheid, actualiteit, volledigheid en beperkingen van de beschikbare gegevens. Gemeente Hulst stelt, voor zover beschikbaar, noodzakelijk en rechtmatig deelbaar, onder meer beschikbaar: a. de kaart met komgrenzen en beschikbare geografische bestanden; b. adresgegevens van gebouwen en objecten, zonder namen van eigenaren, huurders of gebruikers; c. gegevens over woningcorporatiebezit, zonder persoonsgegevens van huurders; d. gegevens over bomen, groenstructuren en groenbeheer; e. informatie over relevante gemeentelijke projecten waarover het college heeft besloten en die mag worden gedeeld; f. beschikbare ecologische onderzoeken nadat persoonsgegevens zijn verwijderd of geanonimiseerd. <i>De onderzoeksaanpak mag niet afhankelijk zijn van persoonsgegevens die de gemeente niet kan verstrekken.</i>
4	Het basisonderzoek bestaat minimaal uit: a. literatuur- en bronnenonderzoek; b. een gebiedsdekkende quickscan naar potentiële aanwezigheid van beschermde soorten; c. identificatie van kansrijke structuren en objecten, hotspots, functioneel leefgebied, foerageergebieden, vliegroutes, kraam- en massawinterverblijfplaatsen en bijzondere locaties; d. verkennende veldbezoeken; e. een overzicht van kennishiaten en een onderbouwd voorstel voor het soortgerichte onderzoek; f. een heldere rapportage met kaarten, tabellen, conclusies, onzekerheden en gebruikte bronnen.
5	Opdrachtnemer stelt op basis van de quickscan een onderzoeksstrategie op met een logische deelgebiedsindeling, onderzoeksrondes, seizoensvensters, personele inzet, apparatuur, kwaliteitscontroles, gegevensverwerking en een planning met voldoende buffers. De strategie maakt inzichtelijk hoe het gehele onderzoeksgebied, inclusief ecologisch relevante bijzondere objecten en functionele structuren, voldoende wordt onderzocht.
6	Het soortgerichte onderzoek richt zich minimaal op: a. gebouwbewonende vleermuizen: verblijfplaatsen, functies, netwerken, vliegroutes en foerageergebieden; b. gierwaluw: nestlocaties, kolonies of bolwerken, nestindicerend gedrag en relevante gebouwstructuren;

	c. huismus: nestlocaties, bolwerken, functioneel leefgebied, foerageergebied en schuilplaatsen; d. huiszwaluw: nestlocaties, kolonies, foerageergebied en relevante structuren; Opdrachtnemer onderbouwt welke aanvullende beschermde soorten wel of niet worden meegenomen. Onverwachte soorten of functies worden direct gemeld. Aanvullend onderzoek buiten de vaste scope wordt alleen na een schriftelijk besluit van Opdrachtgever uitgevoerd.
7	Er wordt gebruikgemaakt van de meest recente, vastgestelde soortspecifieke protocollen en richtlijnen. Afwijkingen worden vooraf deugdelijk, transparant en toetsbaar gemotiveerd en met Opdrachtgever en Provincie Zeeland afgestemd. Nestplaatsen en belangrijke of kwetsbare verblijfplaatsen worden minimaal op adres- of objectniveau vastgelegd, met inachtneming van privacy en bescherming van gevoelige soortgegevens.
8	Als uitgangspunt voor het veldonderzoek hanteert Opdrachtnemer de Handreiking SMP-Methodiek Utrecht van Bureau Viridis. Deze methodiek geldt als voorkeursmethodiek voor de onderzoeksopzet. Indien de kenmerken van het onderzoeksgebied, de te onderzoeken soorten of eisen van het bevoegd gezag daartoe aanleiding geven, kan aanvullend of afwijkend onderzoek noodzakelijk zijn. Opdrachtnemer motiveert dit vooraf en stemt dit af met Opdrachtgever. De onderzoeksopzet dient in alle gevallen toereikend te zijn voor de ecologische onderbouwing van de beoogde gebiedsgerichte omgevingsvergunning.
9	Telemetrieonderzoek maakt geen onderdeel uit van de vaste scope. Wanneer telemetrie ecologisch of vergunningtechnisch noodzakelijk of wenselijk blijkt, beschrijft Opdrachtnemer vooraf de aanleiding, onderzoeksvraag, methode, benodigde toestemmingen, planning en kosten. Uitvoering vindt uitsluitend plaats na schriftelijke opdracht van Gemeente Hulst.
10	De effectbepaling bevat minimaal: a. een overzicht van kwetsbare gebieden, essentiële functies en relevante netwerken in en rond het SMP-gebied; b. een beschrijving van de activiteiten die onder het SMP en de beoogde vergunning moeten vallen, inclusief aard, omvang, spreiding en planning; c. een analyse van negatieve effecten op soorten, functies, netwerken en functioneel leefgebied; d. een onderbouwde conclusie over de gevolgen voor het lokale voorkomen en de staat van instandhouding van iedere relevante soort; e. een beschrijving van onzekerheden, cumulatieve effecten en uitgangspunten voor adaptief beheer.
11	Het mitigatie- en compensatieplan bevat minimaal: a. maatregelen om schade te voorkomen of te beperken en populaties duurzaam in stand te houden; b. behoud en waar nodig herstel of reconstructie van oorspronkelijke verblijfplaatsen en nestlocaties; c. alternatieve voorzieningen, met onderscheid tussen tijdelijk, permanent, experimenteel en bewezen effectief; d. onderbouwing van aantallen, variatie, locatiekeuze, timing, beheer, onderhoud en kwaliteitscontrole; e. de relatie met eventuele pre-SMP-compensatie en een tweede fase compensatieplan;

	f. de wijze waarop maatregelen op basis van monitoring en evaluatie kunnen worden aangepast. Het mitigatie- en compensatieplan wordt in overleg met gemeente Hulst en Provincie Zeeland opgesteld.
12	Opdrachtnemer stelt in overleg met gemeente Hulst en Provincie Zeeland een uitvoerbaar monitorings- en evaluatieplan op. Het plan beschrijft ten minste doelen, nulwaarden, indicatoren, beoordelings- en drempelwaarden, te monitoren activiteiten en maatregelen, populatieontwikkeling en essentiële functies, meetmethoden, frequenties, kwaliteitscontroles, verantwoordelijkheden, gegevensbeheer, rapportages en bijsturing. De feitelijke langjarige uitvoering van dit plan in de gebruiksfase valt buiten deze opdracht.
13	Opdrachtnemer levert een gecombineerd implementatieplan en proces-, administratie- en managementplan op. Dit is een praktisch werkdocument voor de gebruiksfase en bevat minimaal: a. gemeentelijke rollen, verantwoordelijkheden, mandaten en escalatielijnen, inclusief de rol van een SMP-coördinator; b. intake, toetsing en besluitvorming voor projecten en gebruikers; c. meldings-, werk-, controle-, afwijkings- en calamiteitenprocessen; d. natuurboekhouding, dossieropbouw, archivering en rapportage aan het bevoegd gezag; e. beheer en actualisatie van GIS, gegevens en werkprotocollen; f. een gebruikers- en activiteitenmatrix voor particulieren, VvE's, woningcorporaties, gemeentelijk vastgoed, MKB, projectontwikkelaars en isolatiebedrijven; g. kennisoverdracht, instructie van medewerkers, benodigde capaciteit en een beheeradvies voor de gebruiksfase.
14	Alle onderzoeksdata, analyses, maatregelen en beslisinformatie worden digitaal, gestructureerd en overdraagbaar vastgelegd. De GIS-levering bevat minimaal de onderzoeksgrenzen en deelgebieden, waarnemingen en onderzoeksrondes, verblijfplaatsen en nestlocaties, functioneel leefgebied, vliegroutes en foerageergebieden, maatregelen, geplande monitoringlocaties en onzekerheden. Ruimtelijke gegevens worden bij voorkeur geleverd via een duurzame WFS-service of als GeoPackage; indien dat niet passend is als volledige Shapefile-set en pas als laatste alternatief als CSV/XLS met coördinaten. Iedere levering bevat unieke identificatoren, geldige geometrie, overeengekomen coördinatenstelsel, bronvermelding, actualiteitsdatum, kwaliteitskenmerken, toegangsrechten, publicatiebeperkingen, metadata en een datadictionary. Exacte locaties van kwetsbare verblijfplaatsen en andere gevoelige soortgegevens worden in een besloten kaartlaag en beveiligde omgeving beheerd. Een eventuele publiekskaart bevat uitsluitend geaggregeerde of gegeneraliseerde informatie. De gemeente en een opvolgende beheerder moeten zonder leveranciersafhankelijkheid met de gegevens kunnen werken.
15	Het definitieve SMP vormt één samenhangend en zelfstandig toetsbaar document. Het bevat minimaal algemene gebiedsinformatie, de beoogde activiteiten, aanwezige soorten en functies, ambitie en meerwaarde, relevante verbodsbepalingen, wettelijk belang, alternatievenafweging, effecten op de staat van instandhouding, onderzoeksresultaten, maatregelen, monitoring, implementatie en beheer. Losse onderzoeksrapportages zonder samenhangend en toepasbaar SMP gelden niet als volledige oplevering.

B. Vereisten toepassing van het SMP

Nr.	Eis
1	Opdrachtnemer plant en voert de werkzaamheden zo uit dat binnen de looptijd van 18 maanden een definitief SMP beschikbaar is. De planning houdt rekening met de noodzakelijke onderzoeksseizoenen, gemeentelijke besluitvorming, interne reviews en afstemming met Provincie Zeeland.
2	Gemeente Hulst is de formele aanvrager en dient de vergunningaanvraag via het DSO in. Opdrachtnemer: a. stemt tijdig af met Gemeente Hulst, Provincie Zeeland en eventuele uitvoeringsdiensten; b. stelt alle ecologische, juridisch-technische en ruimtelijke onderbouwingen op;
3	Opdrachtnemer beantwoordt en verwerkt binnen de contractduur vragen en aanvullingsverzoeken van het bevoegd gezag die rechtstreeks verband houden met de kwaliteit of volledigheid van de geleverde stukken en binnen de oorspronkelijke scope vallen. Een verzoek dat leidt tot een nieuwe onderzoekscampagne, een wezenlijke gebiedsuitbreiding, toevoeging van niet voorziene soorten of een andere wezenlijke scopewijziging wordt vooraf als wijziging beoordeeld en alleen na schriftelijke opdracht uitgevoerd.
4	Opdrachtnemer is verantwoordelijk voor een zorgvuldig, compleet, intern samenhangend dossier. Het definitieve vergunningbesluit valt buiten de resultaatsverplichting.
5	Het SMP, het implementatieplan en de gebruikers- en activiteitenmatrix beschrijven per relevante actor en activiteit de toegestane handelingen en grenzen, de vereiste intake of ecologische toets, eventuele aansluiting of machtiging, melding en registratie, maatregelen en werkprotocollen, toezicht en controle, dossieropbouw, eventuele kosten of leges en de situaties waarin een afzonderlijke beoordeling of vergunning nodig blijft. Opdrachtnemer doet uitvoerbare voorstellen; definitieve bestuurlijke en juridische keuzes worden door Gemeente Hulst vastgesteld.

C. Projectmanagement, samenwerking en communicatie

Nr.	Eis
1	Binnen vier weken na opdrachtverlening levert Opdrachtnemer een projectplan ter goedkeuring op. Het projectplan bevat minimaal de uitvoeringsaanpak, detailplanning, onderzoeksvensters, projectorganisatie, kwaliteitsborging, gegevensaanpak, communicatieaanpak, risico- en besluitenregister en de overlegstructuur.
2	Minimaal eenmaal per maand vindt voortgangsoverleg plaats tussen Opdrachtnemer en Opdrachtgever. In ieder geval worden voortgang, planning, capaciteit, onderzoeksvensters, kwaliteit, risico's, financiën en GIS besproken. Opdrachtnemer levert uiterlijk tien werkdagen na het overleg een besluiten- en actielijst aan.
3	Minimaal eenmaal per kwartaal en bij kritieke inhoudelijke mijlpalen vindt afstemming

	plaats met Provincie Zeeland. Opdrachtnemer neemt in overleg met Opdrachtgever het initiatief, bereidt de inhoud voor en legt afspraken en consequenties vast.
4	Opdrachtnemer houdt gedurende de opdracht een actueel risico- en besluitenregister bij en rapporteert periodiek over voortgang en kwaliteit. Kritieke risico's, onvoldoende capaciteit of dreigende overschrijding van mijlpalen worden onmiddellijk gemeld, met een concreet herstelvoorstel en de gevolgen voor planning en resultaten.
5	Opdrachtnemer levert tijdig inhoudelijke input voor communicatie over het veldonderzoek, natuurvriendelijk isoleren en de toekomstige gebruiksfase. De communicatieaanpak besteedt minimaal aandacht aan avond- en nachtwerk, herkenbaarheid van onderzoekers, privacy, toegang, mogelijke hinder, incidenten, kernboodschappen en veelgestelde vragen. Gemeente Hulst blijft verantwoordelijk voor bestuurlijke en externe communicatie, tenzij schriftelijk anders overeengekomen.
6	Opdrachtnemer wijst één vast aanspreekpunt aan en zorgt voor een gelijkwaardige vaste vervanger. Sleutelpersonen zijn gedurende de opdracht beschikbaar. Vervanging is alleen toegestaan na voorafgaande schriftelijke toestemming van Opdrachtgever en door een minimaal gelijkwaardige persoon.
7	Opdrachtnemer verwerkt gemeentelijke en ecologische gegevens uitsluitend voor de uitvoering van de opdracht en treft passende technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen. Exacte soortlocaties en andere gevoelige gegevens worden niet via onbeveiligde kanalen gedeeld. Beveiligingsincidenten, gegevensverlies en datalekken worden onverwijld gemeld.

D. Opleverproducten en acceptatie

Mijlpaal	Product	Status
M1	Projectplan, gegevensinventarisatie, communicatieaanpak, kwaliteitsaanpak en risico- en besluitenregister	Concept en definitief
M2	Gebiedsdekkende quickscan, onderzoeksstrategie, scope- en objectmatrix en deelgebiedsindeling	Concept en definitief
M3	Gevalideerde onderzoeksresultaten, nulmeting, onderzoeksrapportages en bijbehorende GIS-data	Concept en definitief
M4	Concept-SMP, effectbepaling, mitigatie- en compensatieplan, implementatieplan en monitorings- en evaluatieplan	Concept
M5	Definitief SMP en complete GIS-dataset met metadata, datadictionary en bronbestanden	Definitief
M6	Gebruikers- en activiteitenmatrix, gemeentelijke werkprocessen, beheer- en actualisatieadvies en kennisoverdracht	Definitief
M7	Eindrapportage en volledig overdrachtdossier	Definitief binnen 18 maanden

Acceptatie

- Opdrachtgever beoordeelt de conceptproducten. Opdrachtnemer verwerkt alle redelijkerwijs gegronde opmerkingen en toont aan hoe deze zijn verwerkt.
- Een definitief product wordt geaccepteerd wanneer het volledig, juist, navolgbaar, onderling consistent, praktisch bruikbaar en in de afgesproken formaten is opgeleverd, inclusief onderliggende data, bronbestanden en metadata.
- De opdracht is niet volledig afgerond bij uitsluitend losse onderzoeksrapportages, een niet-vergunningwaardig dossier, niet-overdraagbare GIS-data, onvoldoende bescherming van gevoelige gegevens of wanneer de gemeente de resultaten niet zelfstandig kan toepassen en beheren.